

Handläggning av mag- tarmsmitta

	Agens	Smittväg	Inkubationstid bärarskap	Kontrollprov livsmedelsarbete (livs) förskola (fsk)	Handläggning provtagning
Bakterier	Campylobacter	Livsmedel Vatten Djur	Normalt 2-5 dygn (1-10) Ca 3 veckor	Kontrollprov tas normalt ej Återgå vid symtomfrihet	Allmänfarlig, förhållningsregler, smittskyddsansökan smittspårning f-odl
	EHEC	Livsmedel Vatten, badvatten Djur Person till person	Normalt 2-4 dygn (1-8) Ca 3 veckor	Livs + fsk: Vid stx2 eller HUS ska kontrollprov tas vid symtomfrihet. Återgå efter 1 negativt prov. Om enbart stx1 åter vid symtomfrihet.	Allmänfarlig, förhållningsregler, smittskyddsansökan smittspårning f-odl beställ EHEC (PCR)
	Salmonella	Livsmedel Djur Person till person	Normalt 1-3 dygn (6h - 10 dygn) Vuxna ca 4 veckor Barn månader till år	Livs: Kontrollprov tas efter symtomfrihet. Återgå efter 1 negativt prov Fsk: Återgå vid symtomfrihet	Allmänfarlig, förhållningsregler, smittskyddsansökan smittspårning f-odl
	Shigella	Livsmedel Person till person	Normalt 2-3 dygn (1-7) Obehandlad 2-4 veckor	Livs + fsk: Kontrollprov 1 v. efter avslutad behandling Återgå efter 1 negativt prov Om ej behandlad 3 neg. prov	Allmänfarlig, förhållningsregler, smittskyddsansökan smittspårning f-odl
	S. Paratyphi S. typhi	Livsmedel Person till person	Diarré 2-5 dygn (1-10) Septisk 10-14 dygn Obehandlad 5-6 veckor Kroniskt bärarskap 2-5%	Livs + fsk: Kontrollprov 1 v. efter avslutad behandling Återgå efter 3 negativt prov	Allmänfarlig, förhållningsregler, smittskyddsansökan smittspårning f-odl
	Yersinia	Livsmedel Djur	Normalt 2-7 dygn (1-10) Ca 3 veckor, bärarskap i månader förekommer.	Kontrollprov tas normalt ej Återgå vid symtomfrihet	Anmälningspliktig, smittskyddsansökan, smittspårning f-odl
Parasiter	Cryptosporidier	Livsmedel Vatten, badvatten Djur Person till person	Normalt 2-7 dygn (2-14) Ca 3 veckor	Kontrollprov tas normalt ej Återgå vid symtomfrihet	Anmälningspliktig, smittskyddsansökan, smittspårning Cystor & maskägg (PCR)
	Entamoeba histolytica	Livsmedel Vatten Person till person	Normalt 2-4 veckor (dagar-månader) Obehandlad månader-år	Kontrollprov tas normalt ej Vid behandling tas prov 1 v. efter avslutad behandling Återgå vid symtomfrihet	Anmälningspliktig, smittskyddsansökan, smittspårning Cystor & maskägg (PCR)
	Giardia	Livsmedel Vatten Person till person	Normalt 1-2 veckor (3 dagar - 3 veckor) Obehandlad i månader	Fsk: Kontrollprov tas 3 v. efter avslutad behandling. Återgå efter symtomfrihet och antibiotikabehandling	Allmänfarlig, förhållningsregler, smittskyddsansökan smittspårning Cystor & maskägg (PCR)
Virus	Hepatit A	Livsmedel Vatten Person till person	Normalt 4 veckor (2-6 veckor) Ca 1 vecka efter ikterusdebut	Kontrollprov tas ej Återgå tidigast 1 vecka efter ikterusdebut och symtomfrihet	Kontakta alltid Smittskydd Allmänfarlig, förhållningsregler, smittskyddsansökan Smittspårning Leverprov + S-aHAV IgM + IgG
	Calicivirus	Livsmedel, vatten Person till person	Normalt 12-48h 2-3 dygn	Återgå 48 h efter sista diarré/kräkning	Ej anmälningspliktig Rör med sked, Noro (PCR)
	Rotavirus	Livsmedel, vatten Person till person	Normalt 1-3 dygn 6-8 dygn	Återgå 48 h efter sista diarré/kräkning	Ej anmälningspliktig Rör med sked, Rota (PCR)

Detta är en kortfattad hjälpreda för handläggningen av mag- tarmsmitta. En generös provtagning är grunden till att upptäcka och förhindra fall av tarminfektioner. En bra anamnes med uppgifter om vart smittan kan ha kommit ifrån och vem den kan ha spridits vidare till är förutsättningen för en väl ifylld smittskyddsansökan. Använd gärna det frågeformulär som finns på Smittskyddsenshetens hemsida. Även om provtagning inte sker eller om svaren blir negativa, kan den drabbade anmäla misstänkt matförgiftning till kommunernas miljö- och hälsoskyddskontor. Kontakta gärna Smittskyddsensheten då frågor uppkommer. Se vidare på vår hemsida www.smittupp.nu.